

Lovforslag nr. L 217. Fremsat den 30. januar 1992 af skatteministeren (Thor Pedersen, fg.)

Forslag

til

Lov om ændring af ligningsloven

(Fribolig for forældre m.fl.)

§ 1

I ligningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 735 af 5. november 1991, foretages følgende ændring:

Efter § 12 indsættes:

»§ 12 A. Reglerne i stk. 1-4 anvendes, når den skattepligtige uden betaling eller mod delvis betaling har stillet en bolig til rådighed for sine eller sin ægtefælles forældre, stedforældre eller bedsteforældre, jf. dog stk. 5. Det er en betingelse, at boligen, der stilles til rådighed, findes i eller i tilknytning til en bolig, som den skattepligtige eller dennes ægtefælle bebø. Det er endvidere en betingelse, at én af forældrene, stedforældrene eller bedsteforældrene er fyldt 67 år inden udgangen af indkomståret.

Stk. 2. Den skattepligtiges samlever gennem de sidste 2 år inden friboligen stilles til rådighed sidestilles med en ægtefælle.

Stk. 3. Hvis boligen, der stilles til rådighed, findes i en ejendom eller lejlighed, som den

skattepligtige ejer, medregnes lejeværdien af den vederlagsfri bolig ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Hvis boligen findes i en ejendom eller lejlighed, som den skattepligtige lejer, kan den del af lejen, som vedrører den vederlagsfri bolig, fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Stk. 4. Det beløb, som efter stk. 3 ikke medregnes eller fradrages ved indkomstopgørelsen, kan højst udgøre et grundbeløb på 22.600 kr. årligt. Har boligen ikke været stillet til rådighed i hele indkomståret, nedsættes grundbeløbet forholdsmæssigt.

Stk. 5. Reglen i stk. 3 gælder ikke, hvis de personer, som den vederlagsfri bolig er stillet til rådighed for, i indkomståret har en samlet skattepligtig indkomst svarende til et grundbeløb på 172.500 kr. eller derover.

Stk. 6. De beløb, der er nævnt i stk. 4 og 5, reguleres efter personskattelovens § 20.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1993.

Bemærkninger til lovforslaget

Ved lovforslaget foreslås, at en skattepligtig ikke skal betale skat af den del af egen bolig, eller en bolig i tilknytning hertil, som uden eller mod delvis betaling stilles til rådighed for forældre, stedforældre eller bedsteforældre over 67 år.

Baggrunden for forslaget er, at der er børn, som ønsker at tage sig af deres ældre – og måske plejkrævende – forældre, stedforældre eller bedsteforældre, bl.a. ved at stille en gratis bolig til rådighed for dem.

Sigtet med lovforslaget er at fjerne den urimelighed, der ligger i, at børnene i disse situationer beskattes af den del af friboligen, som de ikke modtager betaling for.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 1993, men regeringen er indstillet på, at loven efter forhandling med de øvrige partier i finanslovsaftalen kan få virkning allerede fra og med indkomståret 1992.

1. Efter de gældende regler er der mulighed for at indgå aftaler om løbende ydelser, f.eks. i form af en fribolig efter ligningslovens § 12, stk. 5. Disse ydelser er fradragsberettigede for yderen, og der gælder ingen beløbsgrænser, når det drejer sig om disse friboliger, ligesom der ikke stilles krav om, at modtageren er fyldt 67 år.

Det er imidlertid efter praksis en betingelse for at opnå fradrag, at boligens ejer eller lejer har afgivet en skriftlig erklæring om underholdsforpligtelsen, som modtageren bevisligt er bekendt med. Forpligtelsen skal som udgangspunkt være af ubestemt varighed, men kan dog begrænses til en forud fastsat periode, der normalt ikke må være kortere end 10 år. Der er til gengæld ingen begrænsning med hensyn til friboligens placering og hvem, den kan stilles til rådighed for.

Fradragsret for en fribolig efter ligningslovens § 12, stk. 5, forudsætter en naturalydelse. Betales der et kontant beløb til hel eller delvis dækning af huslejen for modtagerens egen bolig, vil de pågældende beløb være omfattet af begrænsningen i fradragsretten for løbende ydelser til 10.000 kr. i ligningslovens § 12, stk. 4.

Mellem nært beslægtede, der bl.a. omfatter forældre, stedforældre og bedsteforældre, kan der årligt ydes gaver til en værdi af indtil 8.000 kr., uden at modtageren skal betale gaveafgift. Er den årlige værdi af en fribolig større end 8.000 kr. er modtageren afgiftspligtig af det overskydende beløb. Ophold i yderens eget hjem, på hospital eller lignende er dog afgiftsfrit.

Gaver fra personer, der ikke er nært beslægtede, f.eks. svigerbørn, er derimod indkomstsattepligtige.

Den urimelighed, der ligger i, at en person bliver beskattet af en fribolig, som stilles til rådighed for f.eks. forældre, gør sig ikke på samme måde gældende ved beskatningen på modtagersiden, da den ældre sparer udgiften til enten egen bolig, betaling for en plejehjemsplads eller en ældrebolig.

2. Den bolig, som stilles til rådighed, skal enten være en del af den skattepligtiges egen bolig eller en bolig, der ligger i tilknytning til den skattepligtiges egen bolig. Der kan være tale om enten en ejerbolig eller en lejebolig. Er friboligen en bolig i tilknytning til den skattepligtiges egen bolig, vil der oftest være tale om en lejlighed i et to-familiehus.

Hvis den skattepligtige ejer friboligen, foreslås det, at værdien af egen bolig, lejeværdien eller markedslejen – eller den del deraf, som vedrører friboligen – ikke medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Er friboligen en lejlighed i et to-familiehus, som den skattepligtige ejer, skal markedslejen eller en del deraf ikke medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Ejer den skattepligtige en bolig sammen med f.eks. sine forældre og stiller en del af sin andel til rådighed for dem, skal lejeværdien af denne del ikke medregnes. Stiller den skattepligtige en del af egen bolig til rådighed, er det en forholdsmæssig andel af lejeværdien af egen bolig, som ikke skal medregnes.

Er den bolig eller del deraf, som stilles til rådighed, lejet af den skattepligtige, kan lejen eller en forholdsmæssig del heraf fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Betaler forældrene, stedforældrene eller bedsteforældrene en del af lejen, f.eks. $\frac{1}{3}$, er det alene $\frac{2}{3}$ af værdien af friboligen, som ikke skal medregnes eller kan fradrages ved indkomstopgørelsen.

Det beløb, som ikke medregnes eller fradrages ved indkomstopgørelsen, foreslås højst at kunne udgøre et grundbeløb på 22.600 kr. Efter regulering efter personskattelovens § 20 svarer dette til den gennemsnitlige årlige husleje på landsplan i 1992 for en lejlighed på 70 m², der er på 26.200 kr.

3. Friboligen skal være stillet til rådighed for forældre, stedforældre eller bedsteforældre til den skattepligtige eller dennes ægtefælle. Med ægtefælle ligestilles den skattepligtiges samlever gennem de sidste to år inden friboligen stilles til rådighed. Det er en betingelse, at én af forældrene, stedforældrene eller bedsteforældrene er fyldt 67 år i det pågældende indkomstår.

Hvor friboligen bebos af f.eks. forældre til den skattepligtiges ægtefælle eller samlever, bringes den skattemæssige ordning ikke til ophør, fordi denne skattepligtige bliver skilt, eller fordi dennes ægtefælle eller samlever dør. Ordningen ophører heller ikke, fordi den ene af forældrene, stedforældrene eller bedsteforældrene dør.

4. Den skattepligtige indkomst for de personer, der modtager friboligen, foreslås ikke at kunne overstige et grundbeløb på 172.500 kr., hvilket reguleret efter personskattelovens § 20 svarer til 200.000 kr. i 1992.

Indkomstgrænsen foreslås for at mindske muligheden for skattetækning, der kan bestå i, at børn køber eller lejer en fribolig til forældrene og får fradrag herfor, samtidig med, at forældrene yder børne-gaver. Selv om gaverne er afgiftspligtige ville progressionen i en senere arveafgift i så fald blive brudt.

5. Der findes ikke tilgængelige oplysninger, der gør det muligt at skønne over forslagets provenumæssige konsekvenser. For hver 100 personer, der benytter de foreslåede regler, skønnes provenutabet at andrage i størrelsesordenen 1 mill. kr. Heraf vedrører godt halvdelen kommunerne. Finansårsvirkningen vil ligeledes være et provenutab på ca. 1 mill. kr. pr. 100 personer, der omfattes af regelsættet.

6. Lovforslaget skønnes ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser.